

SZEGEDI EGYETEM MAGAZIN

„Nagyon erős a pillanatnak a hatalma...” – interjú Balog Józseffel

2020. július 28.

A Szegedi Szabadtéri Játékok 2020-as évadjában két produkcióban is szerepel Balog József, a Szegedi Tudományegyetem BTK Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék oktatója, a MASZK Egyesület elnöke. Az Akárki című morálisjátékban a Rokonságot és a Józanságot személyesíti meg, az Úrhatnám polgárban pedig Jourdainként láthatják a nézők. A színházról és a távoktatásról is kérdeztük az SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar oktatóját.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

– A kialakult járványhelyzet mennyire nehezítette meg a felkészülést a nyári szabadtéri előadásokra?

– Sokáig bizonytalan volt, hogy lesz-e bármilyen produkció. Eléggé intenzív időszakról van szó, de ez nem jelenti azt, hogy ne lehetett volna visszatérni a két évvel ezelőtti szöveget az Úrhatnám polgárhoz (<https://www.szegediszabadtteri.hu/hu/page/show/urhatnam-polgar-2020>). Az Akárki (<https://www.szegediszabadtteri.hu/hu/page/show/akarki>) című előadás ötlete pedig az utolsó pillanatban született meg. Sokáig úgy volt, hogy nem lesz semmi a Dóm téren, de szerencsére Dr. Herczeg Tamás, a szabadtérinek az igazgatója ebbe nem nyugodott bele. Nagyon reméljük, hogy a következő hetekben nem lesz újabb bezárás vagy korlátozás.

– Az Akárki című produkció Salzburgban minden évben nyitóelőadásként szerepel. Szegeden viszont először mutatták be. „A különleges előadásban a Kossuth-díjas Zsótér Sándor, Hegedűs D. Géza, valamint népszerű szegedi színészek álltak színpadra. Herczeg Tamás, a Játékok igazgatója szerint a produkció a Szabadtéri történetének talán legfontosabb előadása volt” - olvasható egy sajtóközleményben. Mi a különbség a szegedi és a salzburgi produkció között?

– Én nem vagyok az a fajta ember, aki elkezd meg nézni ugyanannak a darabnak más előadásait. Az Akárki egy angol középkori morálisjáték, abból az időből, amikor újra és újra a templomok kívül is el kellett mondani az embereknek, hogyan is éljenek. A darab történetét mindenki ismeri: valakit elhív az Úr, hogy számot vessen az életével. Igazából mindent tudnak a nézők az első perctől kezdve, nem olyan típusúak a drámai helyzetek vagy a tragikus helyzetek, amelyek ott születnek a színpadon és bomlanak ki. Minden azon múlik inkább, hogy azok a pluszok, mint például a Dómnak a látványa, az órajáték, vagy az ütő harangszó, éppen melyik mondatba kap bele. Ezek mind működtek, tehát a tér élt az előadás közben. Ha ebbe valaki nézőként belemegy, és közben elvan abban, amíg ez tart, akkor már szerintem megtörténik valami, ami ennek a játéknak a lényege. Lehet, hogy valakinek figyelmeztetés, lehet, hogy valakinek közhelyszerű, vagy: valakiben felidézheti a személyes történetét. Tehát ilyen értelemben sok teret adott maga az előadás, mert ugyanakkor nem szájbarágós, nem telepszik rá a nézőre, nem erőszakos, viszonylag egyenes, mint a bot.

– Mennyire fognak tudni azonosulni a nézők ezzel a darabbal? Az előadás megváltoztathatja az emberek viszonyát, hozzáállását a halálhoz?

– Nem hiszem, hogy ilyen értelemben egy színházi előadás – akármilyen eszközökkel is él –, hosszú távon át tudná alakítani azokat a hiteket, hiedelmeket meg szokásokat, amikkel az emberek léteznek. Nagyon erős a pillanatnak a hatalma, akár a politikában, akár a szórakozásban, akár a tartalomgyártásban vagy tartalomfogyasztásban. Ma minden azt sugallja, arra mutat, úgy irányít, hogy urald a pillanatot. Ezért szól minden mondat arról, hogy ma van, ma érvényes, ma mondom, ma parancsolom. Ez a jelennek az irdatlan túlereje, ez egészen döbbenetes, és ebbe nem fér bele az, hogy holnap meghalunk. Ráadásul az a fura, hogy ez a pillanatra és a jelenre való berendezkedés, azt hiteti el az emberrel, hogy a jövőt is ugyanígy fogja uralni. Ez egyrészt illúzió, másrészt vakság és harmadrészt tragédia, mert az egyetlen demokratikus dolog, ami az emberrel történhet, hogy meg fog halni. Bármit hiszünk, legyen úgy, bármit gondolunk, legyen úgy, bárhova foházkodunk, fordulunk, legyen úgy, de az tuti, hogy ezt a gyógszert mindenki megkapja végül. Egy ilyen előadással talán arra az órára be lehet jelenteni, hogy van más is, hogy történhet velünk valami, amit nem tudunk a kezünkben tartani és uralni.

– Az előadásban ön a Rokon és Józanság karakterét személyesítette meg. Mit érdemes tudni erről a szerepről?

– Azért jó ez a szerep, mert az egyik egy élő ember, mondjuk a barát, a rokon, a testvér. Ezek valakit körülvevő emberek is lehetnek. A Józanságba azt gondol a néző, amit akar, hogy mi van benne, abba néha behúzóok, nyilván vicces akar lenni a dolog. A szöveg elmondja, amit mi el akarunk mondani, mi meg elmondjuk a szöveget, lehetőleg jól és hatásosan.

*

– A tavaszi félévben milyen élményei voltak a távoktatással kapcsolatban?

– Nagyon furcsa volt ez a tavasz. Hétfő, kedd szerdán tanítottam, de lemondtam az utolsó napomat, mert akkor volt az Übű a király... (https://www.jegy.hu/program/alfred-jarry-ubu-a- kiraly-a-zabszurd-114201) bemutatója. Szóltam, hogy szerdán nem mennék, és valahogy tudtam, hogy csütörtöktől nem lesz egyetem, így én az utolsó napomat sem töltöttem ki. Jobban szeretek a hallgatóimmal személyesen találkozni, viszont remek anyagokat kaptam az elsőévesektől. Egy kicsit ravaszkodtam, és mindenféle címeken naplót írtam velük. Tehát valahogy jobban képben vagyok, hogy kivel mi történt. Mindenkinek furcsa lehetett a szüleihez hazamenni, vagy abba a környezetbe visszamenni hetekre, ahonnan éppen kiszabadult volna. Ebben biztos volt sok öröm, de nagyon sok feszültség, meg fura helyzet is. Ezekben a naplókban rengeteg csodálatos hétköznapiság van, és azok engem mindig lenyűgöznek.

SZTEinfo – Szöveg és kép: Mátó Gábor
Előadás fotó: Dusha Béla

Korábban írtuk:

„Az emberiség nehézségei csak a szellem erejével győzhetőek le” - interjú Herczeg Tamással (/sztemagazin/2020/emberiseg-nehezsegei)

Hatalomról és szerelemről szól, a pandémiáról is üzen az Agrippina (/sztehirek/2020-julius/hatalomrol-szerelemrol)

*

Molière: Don Juan és a „független szcéna” – a szegedi nyári színházak és az SZTE oktatók szerepei

(/Moli%C3%A8re:%20Don%20Juan%20%C3%A9s%20a%20E2%80%9F%C3%BCggetlen%20szc%C3%A9na%20E2%80%9D%20E2%80%93%20a%20szegedi%20színházak%20és%20az%20SZTE%20oktatók%20szerepei)

*